

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

**Методичні рекомендації
до написання курсових робіт
для студентів спеціальності 081 "Право"
освітньої програми "Правове регулювання економіки"
першого (бакалаврського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2023**

УДК 346(072.034)

Г72

Укладачі: Л. В. Єрофєєнко

А. В. Матвєєва

О. Г. Остапенко

Затверджено на засіданні кафедри правового регулювання економіки.
Протокол № 2 від 03.09.2022 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Господарське процесуальне право [Електронний ресурс] :
Г72 методичні рекомендації до написання курсових робіт для студентів спеціальності 081 "Право" освітньої програми "Правове регулювання економіки" першого (бакалаврського) рівня / уклад. Л. В. Єрофєєнко, А. В. Матвєєва, О. Г. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 41 с.

Подано методичні рекомендації до написання курсової роботи з навчальної дисципліни. Розкрито основні вимоги до обсягу, оформлення, структури та змісту розділів курсової роботи. Наведено рекомендації щодо підготовки та захисту курсової роботи. Зазначено критерії оцінювання курсової роботи. Уміщено додатки та список рекомендованої літератури.

Рекомендовано для студентів спеціальності 081 "Право" освітньої програми "Правове регулювання економіки" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 346(072.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2023

Вступ

Курсова робота з навчальної дисципліни "Господарське процесуальне право" є обов'язковою освітньою компонентою, що передбачена навчальним планом спеціальності "Право" освітньої програми "Правове регулювання економіки". Вона забезпечує особистий і професійний розвиток студента, спрямована на формування необхідних компетентностей і досягнення результатів навчання, що вимагає вивчення складного комплексу теоретичних положень та правових інститутів, аналізу значного масиву нормативно-правових актів, що містять норми господарського процесуального права, і визначають понятійний апарат господарського процесуального права; порядок складання господарсько-процесуальних документів, реалізації прав на захист суб'єктів господарювання під час здійснення ними господарської діяльності.

Написання курсової роботи допомагає студентам поглибити та закріпити теоретичні знання, набути навичок самостійного наукового дослідження, аналізу й узагальнення юридичної літератури та правозастосувальної практики, літературного оформлення результатів такої праці, що загалом сприяє загальнонауковій і професійній підготовці юриста.

Метою та завданням курсової роботи є:

закріплення, поглиблення та систематизація отриманих у процесі навчання знань;

поєднання освітньої та наукової діяльності в освітньому процесі;

відпрацювання навичок і вміння узагальнювати теоретичні матеріали та працювати з літературою;

розвиток уміння чітко обґрунтовувати власні висновки, рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення наявної практики в галузі досліджуваної проблеми;

закріплення оволодіння студентом у ході навчання системним і комплексним підходами, сучасною методологією та методикою здійснення досліджень;

формування у студентів дослідницьких навичок.

Під час написання роботи студенти мають використовувати не лише теоретичні знання з господарського процесуального права, а весь спектр компетентностей, здобутих у процесі вивчення всіх освітніх компонентів. У курсовій роботі студент демонструє рівень освоєння наукового і практичного матеріалу, робить узагальнення та висновки, аналізує положення

нормативно-правових актів, судових рішень, правові ідеї вчених; робить власні висновки, формулює рекомендації із удосконалення правового регулювання суспільних відносин.

У курсовій роботі має бути висвітлена спеціальна література, аналіз чинного законодавства та правозастосувальної практики з обраної теми. Робота має бути творчого характеру, відповідати вимогам логічного та чіткого викладення матеріалу, відображати вміння студента здійснювати пошук й використовувати необхідний теоретичний і практичний матеріал, обробляти та систематизувати його, правильно оформлювати роботу.

Відповідно до раніше викладеного, наведені рекомендації призначені допомогти студенту не тільки у виконанні курсової роботи з господарського процесуального права, але і сформуванню навички, які в подальшому стануть необхідними під час написання курсових робіт з інших навчальних дисциплін, наукових статей та наукових доповідей.

Компетентності та результати навчання за навчальною дисципліною наведено у табл.1.

Таблиця 1

**Компетентності та результати навчання
за освітньою компонентою**

Компетентності	Результати навчання
1	2
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ	РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

1	2
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗКЗ. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ</p>	<p>РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю</p>
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ</p>	<p>РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему</p>
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення</p>	<p>РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами</p>
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин</p>	<p>РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій</p>

1	2
<p>СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ</p>	
<p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації</p>	<p>РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології</p>
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції</p>	<p>РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло</p>
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин</p>	<p>РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності</p>

1	2
СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення	
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин	РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних
ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення	РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи
ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення	РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти	РН 20. Виокремлювати й аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки

1	2
СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення	
СК 17. Усвідомлення впливу правових норм на економічні, зокрема, господарські відносини. СК 18. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права. СК 19. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання	РН 23. Здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання

1. Загальні положення

Виконання курсової роботи з господарського процесуального права є один із важливих і невід'ємних компонентів вивчення поданої навчальної дисципліни.

Курсова робота:

по-перше, є важливим етапом у вивченні теорії та набутті навичок самостійної творчої роботи студента;

по-друге, дозволяє робити висновки про те, наскільки студент засвоїв теоретичний курс і які можливості застосування й узагальнення ним отриманих знань з обраної теми;

по-третє, може бути рекомендована як доповідь на науково-практичну студентську конференцію.

Мета курсової роботи – виробити навички пошуку, підбору та систематизації літератури, вміння її аналізувати, робити узагальнення і висновки, викладати власні позиції, використовуючи наукову (юридичну) термінологію, розширити, систематизувати і закріпити теоретичні знання, допомогти студентам оволодіти елементами науково-дослідної роботи.

Курсова робота з господарського процесуального права є самостійним аргументованим викладенням основних питань певної теми. Це певний досвід залучення студента до виконання письмової роботи у формі наукового дослідження, що дозволяє робити висновки про набуті студентами знання та вміння в процесі вивчення навчальної дисципліни.

Курсова робота має базуватися на теоретичних і методичних положеннях науки, містити елементи новизни. У ній має бути наведена хоча б одна, нехай найпростіша, але самостійна ідея, а також пропозиція автора щодо більш ефективного вирішення поставленого питання порівняно з наявним станом.

Орієнтовну тематику курсових робіт розробляють та затверджують на кафедрі. Студентам надають право вибору будь-якої запропонованої кафедрою теми. Можливий також ініціативний вибір теми, але необхідно проконсультуватися щодо її правильного формулювання, наявності актуальності, практичної значущості. Під час вибору теми слід урахувувати науковий і практичний інтерес, викликаний роботою студента в наукових студентських гуртках, досвідом практичної роботи, доповідями на семінарських заняттях, курсовими роботами з суміжних предметів. Слід пам'ятати, що вибір теми курсової роботи має бути обґрунтованим.

Написання курсової роботи складається з таких етапів:
вибір теми курсової роботи та її реєстрація;
отримання завдання на курсову роботу;
затвердження плану курсової роботи;
подання керівнику першого чорнового варіанта курсової роботи;
подання керівнику доопрацьованого варіанта курсової роботи;
подання завершеної й оформленої роботи на кафедру;
отримання відгуку керівника на курсову роботу;
підготовка до захисту курсової роботи;
захист курсової роботи.

Не допускають написання курсових робіт декількома студентами на одну тему. Винятком може стати, коли тему розглядають з різних аспектів (за погодженням з науковим керівником).

З керівником необхідно узгодити план роботи, список нормативних актів, спеціальну літературу, методи збирання та оброблення можливих практичних матеріалів і терміни подання роботи на перевірку.

З метою розкриття теми курсової роботи, студент має керуватися такими основними принципами: самостійність в узагальненні вивченого матеріалу; оцінювання різних поглядів з обраної теми; власне осмислення проблеми на основі теоретичних знань; знання основних джерел політико-правової думки, галузевого (поточного) законодавства, навчальної та спеціальної літератури; системність, чіткість викладення та логічна завершеність роботи.

2. Академічна доброчесність

У процесі написання курсової роботи студент повинен дотримуватися академічної доброчесності. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законодавством та локальними актами ЗВО правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; списування; обман.

У разі виявлення порушення академічної доброчесності керівник повинен сповістити про це студента та завідувача кафедри. У випадку порушення академічної доброчесності необхідно попередити студента та повернути курсову роботу на доопрацювання.

3. Структура курсової роботи

Курсова робота має складатися з таких частин:

титульний аркуш;

зміст;

список скорочень (за умови їх наявності);

вступ;

основний текст (розподілений на розділи з підрозділами та висновками до кожного розділу);

висновок;

список використаної літератури;

додатки (за необхідності).

4. Вимоги до змісту курсової роботи

Будь-яке дослідження передбачає розкриття його методологічної основи, тобто вказівку на методи, використані в роботі, що стали її основою.

У зв'язку з цим необхідно зазначити, що методологія господарського процесуального права містить три блоки методів: загальнонаукові, приватнонаукові та спеціально-наукові методи дослідження.

Загальнонаукові методи використовують у науці загалом. Їх поділяють на емпіричні (спостереження, порівняння, експеримент тощо) і теоретичні (аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, моделювання, системно-структурний аналіз і т. д.). Часто наукові методи дослідження є прийомами, розробленими у рамках будь-якої іншої науки, але застосовуються у дослідженнях державно-правової дійсності. Наукові методи поділяють на: статистичний, математичний, конкретно-соціологічний, історичний, кібернетичний, синергетичний та ін.

Спеціально-наукові методи дослідження – це методи, що використовуються тільки у юридичній науці: спеціально-юридичний метод, догматичний підхід, метод порівняльного правознавства, методи тлумачення норм права та ін. Під час написання курсової роботи студент може використовувати різні методи.

Теоретичну основу курсової роботи складають використані в процесі написання її основної частини монографії, підручники та навчальні посібники, статті в різних збірниках, журналах, газетах, а також дисертації й автореферати дисертацій. Від списку використаних джерел курсової роботи її теоретична основа відрізняється тим, що тут вказуються прізвища тих авторів, праці яких лягли в основу курсової роботи, стали головною відправною точкою під час написання, становили всю методологію дослідження.

Нормативна основа курсової роботи містить вказівку на основі нормативно-правових актів, які були використані під час написання курсової роботи. Бажано, щоб це були не тільки акти, прийняті та чинні на всій території України, а й акти регіонального і місцевого значення.

Практичну (емпіричну) основу курсової роботи становлять матеріали судової та іншої правозастосовної практики, які були використані в роботі.

4.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, хоча номер на ньому не ставлять.

Титульний лист має містити такі відомості:

повне найменування міністерства (оформлюють великими літерами);

повне найменування навчального закладу (оформлюють прописними буквами, меншим кеглем, щоб було видно підпорядкованість);

найменування кафедри, на якій виконують курсову роботу (оформлюють великими літерами);

вид роботи (слова "курсова робота" оформлюють прописними буквами, без підкреслень і без крапки в кінці);

найменування роботи (оформлюють великими літерами, слово "тема" пишуть обов'язково);

відомості про виконавця (курс, форма навчання, група, ПІБ);

відомості про наукового керівника (науковий ступінь, вчене звання, ім'я, по-батькові, прізвище);

дата захисту;

оцінка;

місцезнаходження навчального закладу (місто);

рік виконання роботи.

Приклад титульного аркушу наведено у додатку А.

4.2. Зміст

Зміст відображає структуру курсової роботи та його розміщують після титульного аркуша.

Зміст містить:

список прийнятих скорочень;

найменування розділів та підрозділів;

загальний висновок та висновки за розділами;

список використаних джерел і літератури;

додатки (за необхідності).

Приклад змісту курсової роботи наведено у додатку Б.

4.3. Список прийнятих скорочень

Цей структурний елемент курсової роботи не є обов'язковим і наводиться за необхідності, якщо в роботі використовують значну кількість (зазвичай більше п'яти) позначень і скорочень.

4.4. Вступ

Вступ курсової роботи є її обов'язковим елементом. У вступі курсової роботи обґрунтовують актуальність обраної теми, ступінь вивчення

проблеми в юридичній літературі, вказують мету та завдання курсової роботи, об'єкт і предмет дослідження, базу дослідження (літературні джерела) та інші матеріали, за якими виконують курсову роботу.

Актуальність теми курсової роботи – це сутність проблемної ситуації, яка потребує вирішення. Визначається кількома реченнями.

Ступінь вивчення проблеми – це стан розроблення обраної теми. Необхідно навести короткий огляд основної літератури (назвати вчених, які безпосередньо займалися дослідженням зазначеної проблеми), з якої видно, що ця тема ще не розкрита, або недостатньо розкрита, а тому потребує подальшого дослідження.

Формування мети дослідження та завдань курсової роботи, які будуть вирішуватися відповідно до визначеної мети здійснюється шляхом вживання дієслів (вивчити ..., дослідити ..., описати ..., встановити ..., виявити ... тощо). *Метою* курсової роботи є те, заради чого проводиться дослідження, тобто, вирішення проблеми у цілому, а *завданнями* – шлях досягнення поставленої мети. Завдання мають бути чіткими, оскільки описання їхнього вирішення становитиме зміст розділів основної частини курсової роботи, а також визначатиме їх заголовки.

Об'єктом дослідження є процес або явище, що породжує проблемну ситуацію. *Предмет* дослідження міститься в межах об'єкта і співвідноситься з ним як часткове і загальне. Предмет дослідження визначає тему курсової роботи, тому саме на нього спрямована основна увага студента.

У юридичній науці, найчастіше, об'єкт дослідження розглядають як правові відносини, що існують у певній сфері суспільного життя, а предметом дослідження є правові норми, що регулюють суспільні відносини, або ж проблеми правового регулювання.

У вступі курсової роботи також згадують про фактичний матеріал, на основі якого виконано роботу, характеризуються основні джерела отриманої інформації (офіційні, наукові, літературні тощо).

Обсяг вступу має складати 2 – 3 сторінки друкованого тексту.

4.5. Основна частина

В основній частині курсової роботи розкривають її зміст, тобто описують саме дослідження та узагальнюють його результати.

Зміст розділів основної частини повинен чітко відповідати темі курсової роботи та повністю її розкривати. Матеріал має викладатися стисло, логічно й аргументовано.

Основна частина може складатися з розділів та підрозділів. Кожен розділ починається з нової сторінки. У кінці кожного розділу через інтервал формулюють висновки із стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів. При цьому необхідно зазначити слова "висновки до розділу".

Між двома суміжними підрозділами повинен бути взаємозв'язок.

Незалежно від кількості розділів, як правило, основну частину курсової роботи умовно поділяють на три складових:

У першій висвітлюють загальні теоретичні питання (сутність і зміст юридичних понять, класифікація явищ, окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, яку досліджують тощо).

У другій, як правило, обґрунтовують напрям дослідження, наводять методи вирішення завдань і їх порівняльні оцінки, розкривають загальну методику проведення дослідження. Досить часто у цій частині проводять аналіз правозастосувальної практики, діяльності державних органів.

У третій складовій вичерпно повно викладають результати власних досліджень студента, його пропозиції. У цій частині дають оцінювання повноти поставлених завдань, достовірності одержаних результатів, проводять їх порівняння з дослідженнями інших авторів, обґрунтовують доцільність додаткових досліджень чи навпаки, безперспективність подальших.

Кожна курсова робота буде мати свою структуру основної частини, оскільки остання обумовлена тематикою дослідження, баченням автором глибини проблеми та шляхів її вивчення, а також різницею у характері і значенні її окремих складових для досягнення поставленої у роботі мети дослідження. Конкретну структуру основної частини формують у процесі написання курсової роботи, зокрема із урахуванням рекомендацій наукового керівника.

Обсяг основної частини курсової роботи складає 20 – 25 сторінок друкованого тексту.

4.6. Висновки

Висновки є результатом виконаної студентом дослідної роботи, в них узагальнюють наведені в основній частині теоретичні і практичні матеріали, дають авторські рекомендації та переваги, пов'язані з їх реалізацією. Висновки мають бути чіткими, виразними, впливати з результатів

проведеного у курсовій роботі дослідження, співвідноситися із загальною метою і конкретними завданнями, сформульованими у вступі. Висновки викладають у тезисному порядку.

Висновки до курсової роботи – це не просто об'єднання висновків, зроблених у кінці кожного розділу, це має бути остаточний синтез отриманих результатів, тобто чогось нового, запропонованого студентом для вивчення та вирішення досліджуваної проблеми.

Обсяг висновків – до 3 сторінок друкованого тексту.

4.7. Оформлення списку використаної літератури

Список використаних джерел є необхідним елементом курсової роботи і відображає ступінь ознайомлення студента з наявною літературою з теми курсової роботи.

Список використаних джерел і літератури – елемент бібліографічного апарату, який становить одну з істотних частин курсової роботи. Його розміщують після складання, він повинен містити бібліографічний опис джерел, використаних під час виконання курсової роботи. Це означає, що в списку використаних джерел і літератури присутні тільки ті джерела, на які в роботі є посилання. Джерела нумерують в порядку зростання єдиним списком. Назви джерел подають на мові оригіналу.

Перелік використаних джерел оформлюють відповідно до ДСТУ 8302:2015 "Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання" (додаток В).

Список використаної літератури курсової роботи є спектром джерел, якими користувався студент під час її написання. Саме за ним можна робити висновки щодо ступеня обізнаності студента в наявній літературі з досліджуваної теми.

Готуючи курсову роботу, студент повинен використовувати (як мінімум) 15 – 20 різних джерел (навчальних посібників, монографій, збірників наукових праць, періодичних видань).

Під час підбору попереднього ознайомлення з літературою студенту слід пам'ятати, що самостійна робота передбачає консультацію з науковим керівником. З ним має бути узгоджений список підібраної літератури.

4.8. Додатки

Додаток, як і список прийнятих у роботі скорочень і позначень, не є обов'язковим елементом курсової роботи та додається до неї за необхідності. У додатках рекомендовано подавати матеріали, пов'язані з темою курсової роботи, які не увійшли до її основної частини або ілюструють проведене дослідження. Додаток оформлюють як продовження роботи на її наступних сторінках.

За змістом додатки бувають різноманітні. Це можуть бути: а) копії справжніх документів; б) витяги зі звітних матеріалів, протоколів; в) окремі положення з інструкцій і правил; г) тексти, які раніше не опубліковувалися, листування.

За формою вони можуть бути текстом, рисунком, таблицею, графіком, схемою.

Кожен додаток зазвичай має самостійне значення, тому він має починатися з нової сторінки, мати тематичний заголовок, надрукований прописними буквами. У правому верхньому куті над заголовком прописними літерами має бути надруковане слово "Додаток".

Якщо додатків у роботі більше одного, то їх слід пронумерувати арабськими цифрами (без знака №), наприклад: Додаток А, Додаток Б і т. д. Рисунки, таблиці та схеми, що наводять в додатках, нумерують арабськими цифрами в межах кожного додатка, наприклад: "Рис. 1.1" (перший рисунок першого додатка); "Таблиця 1.2" (друга таблиця першого додатка), "Схема 1.1".

5. Вимоги до оформлення тексту курсової роботи

Курсова робота має бути виконана комп'ютерним способом і роздрукована на аркушах білого паперу з однієї сторони формату А4 (210 × 297 мм) у текстовому редакторі Microsoft Office Word. Поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм. Шрифт: Arial. Кегль: 14. Міжрядковий інтервал: 1,5. Відступ: 10 мм. Разом з паперовим варіантом роботи надають й електронну версію.

Обсяг курсової роботи має становити приблизно 30 – 35 сторінок. Робота має бути пронумерована арабськими цифрами. Нумерацію сторінок

починають з титульного аркуша, але порядковий номер на ньому не ставлять. У центрі нижнього поля наступної сторінки ставлять цифру "2" і т. д. Крім друкованого варіанта, студент зобов'язаний здати електронну копію курсової роботи. Це необхідно для перевірки керівником роботи на наявність порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо).

Заголовки структурних елементів курсової роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ) друкують великими літерами і розташовують посередині сторінки. Після слова "РОЗДІЛ" ставлять його номер без крапки, а з нового рядка теж по центру друкують великими літерами заголовок (назву) розділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (окрім першої великої) з абзацу напівжирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка (розділу чи підрозділу) не ставлять, але якщо заголовок складається з двох або більше речень, то їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати одному інтервалу.

Не можна вміщувати заголовок у кінці однієї сторінки, а текст починати з іншої. Новий підрозділ допускають починати на тій же сторінці, на якій закінчився попередній, за умови, що на ній поміститься не менше трьох рядків тексту.

Текст курсової роботи повинен поділятися на абзаци, кожен з яких містить самостійну думку. Абзац починається з нового рядка з великої літери на відстані 10 мм від полів.

Необхідно дотримуватись єдиних умовних позначень і скорочень слів, які відповідали б загальноприйнятим нормам. Якщо поряд стоять дві цифри (позначки) одну з них потрібно писати словами (наприклад: 5 стометрових рулонів). Якщо речення починається з цифри, її потрібно писати словами, приблизні цифри теж пишуться словами (наприклад: близько ста днів тощо). Граничні величини позначають таким чином: від 20 до 50, або 20 – 50, або 20 ... 30. Римські цифри вживаються на позначення століть, кварталів, року, місяців, томів, частин, з'їздів чи конференцій. Відмінкове закінчення ставиться після останньої цифри: 5, 7, 15-го числа. Не ставлять відмінкове закінчення в номерах додатків, розділів, таблиць, малюнків тощо, а також якщо цифри стоять після іменників, до яких належать (наприклад: на мал. 3). Знаки "+", "-", "§", "%" ставлять лише біля цифр і не подвоюють (наприклад: § 5, 6 а не § § 5,6).

Знак № не ставлять у порядковій нумерації розділів, сторінок, додатків, таблиць, а також під час скорочень. Округлення числових значень величин повинно бути однаковим (1,75; 2,00 а не 1,75; 2). Не допускають заміну слова буквеною позначкою (наприклад: температура повітря, а не t повітря). У тексті потрібно дотримуватись загальноприйнятих скорочень слів: табл., стор., мал., тощо. Не дозволяється використання довільних складноскорочень: ВРУ, КМУ, ДПАУ тощо.

Матеріали курсової роботи скріплюють (підшивають) у такій послідовності:

титульний аркуш (див. додаток А);

зміст (див. додаток Б);

вступ;

розділи основної частини;

висновки;

список використаних джерел (оформлений відповідно до додатка В);
додатки.

Курсова робота повинна бути виконана згідно з методичними рекомендаціями, інакше вона буде не допущена до захисту, незалежно від її змісту.

6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

У процесі написання курсової роботи студент повинен посилатися на літературні та інші джерела, з яких запозичені певні матеріали, результати, ідеї, висновки, а також на додатки, ілюстрації, таблиці, формули, що є у самій курсовій роботі.

Якщо якесь джерело перевидавалося декілька разів, і у всіх випадках містить потрібну інформацію, то посилатись необхідно на останні публікації. Цитати виділяють лапками "".

Під час посилання на використані джерела зазначають порядковий номер за алфавітним списком використаних джерел, виділений двома квадратними дужками, наприклад: [4].

Коли використовують конкретні відомості, з джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, де міститься відповідна інформація, наприклад: [3, с. 12], або [3, с. 12–13].

У разі посилання на цитати необхідно дотримуватись таких вимог: текст цитати починають і закінчують лапками, наводять в тій грама-тичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, аб-заців під час цитування допускають без перекручення авторського тексту і позначають трьома крапками;

кожну цитату обов'язково супроводжують посиланням на джерело;

у разі непрямого цитування (переказу, викладу думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точ-ним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його резуль-татів і давати відповідні посилання на джерело;

якщо студент хоче звернути увагу на окремі слова з цитованого текс-ту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику чи знак питання;

у кінці цитати, що закінчуються лапками, ставлять порядковий номер використаного джерела та номер сторінки, на якій розміщено цитату (на-приклад: [3, с. 12] або [3, с. 12–13].

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: "рис. 1.2".

Посилання на таблиці вказують порядковим номером таблиці. При цьому слово "таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: "... у табл. 1.2". Якщо табличні дані запозичені з літературного джерела, то на нього треба посилатися у тексті, взявши номер джерела у квадратні дужки, а номер таблиці – у круглі, наприклад: "... за даними [1] економія матеріальних ресурсів (табл. 6) ...".

Посилання на раніше згадані ілюстрації, таблиці тощо проводяться скороченим словом "дивись", наприклад: "див. рис. 1.2".

Існують різні способи посилань, наприклад:

"дані табл. 2 показують, що ...";

"про питому вагу ... можна отримати уявлення за даними табл. 2".

7. Підготовка та захист курсової роботи

Текст курсової роботи студент подає у паперовій та електронній формі (у форматі doc або docx) у терміни, встановлені кафедрою, але не пізніше двох тижнів до захисту. У разі порушення цих термінів студента

не допускають до захисту, але він має право подати на кафедру текст курсової роботи до перескладання за розпорядженням завідувача кафедри. Разом з текстом курсової роботи студент розробляє мультимедійну презентацію за курсовою роботою, на основі якої буде відбуватися захист.

Текст курсової роботи, поданий студентом на кафедру, керівник перевіряє на додержання вимог, установлених у цих методичних рекомендаціях. У випадку невідповідності вимогам курсову роботу повертають студенту на доопрацювання (у випадку виявлення порушення академічної доброчесності із попередженням). Доопрацьований текст студент повинен надати на кафедру не пізніше тижня до захисту.

Керівник зобов'язаний не пізніше трьох робочих днів до захисту надати рецензію (додаток Г) на текст курсової роботи, в якій повинні відображатись такі компоненти: 1) розкриття актуальності теми; 2) відповідність змісту обраній темі; 3) рівень вирішення поставлених завдань; 4) обґрунтованість прийнятих висновків; 5) відсутність стилістичних, граматичних, орфографічних помилок; 6) якість оформлення.

Без зазначення в рецензії керівника відомостей про відсутність порушень академічної доброчесності в курсовій роботі, студента не допускають до захисту роботи. Загальний висновок керівника про допуск/не допуск до захисту курсової роботи визначається наприкінці рецензії. Рецензію керівника додають до курсової роботи. Студенти інформуються про допуск/не допуск до захисту не пізніше ніж за два робочі дні до проведення захисту.

Дату проведення захисту курсової роботи встановлює кафедра і надає для ознайомлення студентам шляхом розміщення на сайті кафедри. Захист відбувається публічно перед створеною на кафедрі комісією у складі не менше трьох науково-педагогічних працівників кафедри. Студенти повинні з'явитися на захист вчасно та підготовленими. Для підвищення ефективності наукової дискусії та рівня академічної культури під час захисту студентам рекомендується вимкнути звук на мобільних пристроях. Студент може мати власний варіант курсової роботи в паперовому або електронному вигляді, а захист здійснювати на основі розробленої мультимедійної презентації до курсової роботи. Поданий на кафедру та рецензований керівником текст курсової роботи знаходиться в комісії.

Студентів викликають до захисту головою комісії за алфавітом або за ініціативою студента. Перед доповіддю студента голова комісії зачитує рецензію керівника на текст курсової роботи. Доповідь студента

відбувається перед присутніми на захисті та має містити інформацію про актуальність теми, її значення для теорії та практики, основні положення аналізу наукових, нормативно-правових джерел та матеріалів судової практики з тематики, узагальнені висновки. Доповідь студента супроводжується мультимедійною презентацією. Після доповіді здобувач відповідає на питання членів комісії.

8. Критерії оцінювання курсової роботи

Оцінювання курсової роботи виводять на підставі середньої арифметичної кількості балів, виставлених членами комісії на захисті.

Відмінно (90 – 100). Курсова робота виконана своєчасно, самостійно, забезпечує повне розкриття теми і містить елементи новизни; містить значний масив опрацьованих інформаційних джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення і висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію. Рецензія позитивна. Відсутні порушення академічної доброчесності.

Добре (82 – 89; 74 – 81). Тема курсової роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. Зміст роботи забезпечує достатнє розкриття теми; містить значний масив опрацьованих інформаційних джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення і висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію.

Рецензія позитивна, але містить окремі зауваження. Відсутні порушення академічної доброчесності.

Задовільно (64 – 73; 60 – 63). Тема курсової роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру, відсутні узагальнення, чіткі висновки. Порушена логіка поданого матеріалу, змістовне наповнення дослідження не пов'язано між собою. Є зауваження щодо оформлення курсової роботи, значна кількість помилок в оформленні переліку використаних джерел. Відсутні порушення академічної доброчесності.

Рішення про оцінку захисту курсової роботи оголошує голова екзаменаційної комісії здобувачам публічно.

До публічного захисту курсової роботи в результаті її рецензування керівником студент може отримати висновок про недопуск роботи, що відповідає оцінці.

Незадовільно (1 – 59). Мета курсової роботи сформульована не чітко, змістовне наповнення роботи не відповідає темі дослідження. Відсутня логіка у побудові дослідження. У роботі яскраво виражений компіляційний характер, відсутні посилання на використані джерела. Представлений застарілий матеріал. Оформлення роботи має суттєві недоліки. Важко визначити ступінь самостійності тексту курсової роботи.

Студент, який отримав оцінку "*Незадовільно. 1 – 59*" допускається до захисту у встановленому порядку після усунення недоліків.

Конфлікти, що виникли між учасниками освітнього процесу під час підготовки та захисту курсової роботи вирішуються відповідно до Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

9. Орієнтований перелік тем курсових робіт

1. Історія становлення та розвитку господарських судів в Україні.
2. Історія кодифікації господарського процесуального законодавства.
3. Сучасна система, склад та структура господарських судів в Україні.
4. Місце господарського процесуального законодавства в системі законодавства України. Співвідношення господарського процесуального права з іншими галузями національного права.
5. Система стадій господарського процесу.
6. Структура господарських процесуальних правовідносин.
7. Досудове врегулювання розбіжностей, що виникають під час зміни (розірвання) господарських договорів.
8. Підсудність справ господарським судам: поняття та види.
9. Процесуальні строки, поняття та порядок обчислення в господарському процесі.
10. Поняття та склад суб'єктів господарського процесуального права.
11. Процесуальний статус осіб, що беруть участь у справі.
12. Процесуальний статус осіб, що допомагають у вирішенні спорів.
13. Правонаступництво у господарському процесі, поняття, зміст, підстави та порядок застосування.
14. Представництво в господарському суді, поняття та види.
15. Порядок участі представника в процесі розгляду та вирішення господарського спору, правовий статус та процесуальні особливості участі.

16. Неналежний відповідач та процесуальний правонаступник, їх поняття, правовий статус та відмінності.
17. Участь в господарському процесі державних органів, органів місцевого самоуправління та ін.
18. Прокурор у господарському процесі. Порядок участі прокурора та ведення ним справи в господарському процесі.
19. Процедура призначення та проведення експертизи в господарському провадженні.
20. Поняття та види доказів. Порядок їх надання та дослідження.
21. Характеристика та склад судових витрат у господарському процесі.
22. Судовий збір у господарському процесі.
23. Поняття та характеристика процесу підготовки справи до судового розгляду, основні завдання.
24. Характеристика особливостей дій судді з підготовки справи до судового розгляду, відмінності від цивільного провадження.
25. Дії сторін та інших осіб, що беруть участь у справі, в підготовці справи до судового розгляду.
26. Засоби примусу та забезпечення позову в господарському судочинстві, поняття, зміст, значення та відмінності.
27. Зміст позовної заяви, поняття та складові.
28. Відмінності позову від зустрічного позову та заперечення в господарському судочинстві.
29. Поняття та характеристика позову та позовної заяви.
30. Порядок та особливості процесуального ведення судового засідання.
31. Судовий розгляд – основна стадія господарського процесу. Порядок розгляду справ господарським судом.
32. Господарсько-процесуальний порядок ведення судового засідання.
33. Підстави припинення провадження у справі, зміст та значення.
34. Повноваження судді в засіданні господарського суду.
35. Поняття та види постанов господарських судів.
36. Порядок прийняття та оформлення рішення господарського суду.
37. Структура рішення господарського суду.
38. Вимоги, що висувають до рішення господарського суду. Законна сила судового рішення.
39. Процесуальні підстави та порядок усунення недоліків судового рішення, судом, що його ухвалив.

40. Ухвали господарського суду, їх поняття, види та законна сила.
41. Підстави зміни чи відміни рішення господарського суду.
42. Характеристика актів, що підлягають виконанню.
43. Процесуальний порядок та строки оскарження судових актів.
44. Правила подання позовної заяви до господарського суду.
45. Апеляційні скарги на рішення та ухвали місцевого господарського суду.
46. Касаційні скарги на рішення та ухвали господарських судів.
47. Порядок перегляду судових рішень Верховним Судом України.
48. Поняття та підстави перегляду за нововиявленими обставинами судових актів господарського суду, що набрали чинності.
49. Господарські суди, що здійснюють розгляд за новоявленими обставинами.
50. Виконавче провадження – заключна стадія господарського процесу.
51. Органи примусового виконання, їх завдання та значення у господарському процесі.
52. Загальні правила та особливості виконавчого провадження.
53. Процесуальний порядок оскарження дій чи бездіяльності органів Державної виконавчої служби.
54. Процесуальні права іноземних осіб у господарському процесі України.
55. Особливості провадження по справам за участю іноземних підприємств та організацій. Судовий імунітет.
56. Процесуальний порядок порушення та розгляду справ про банкрутство.
57. Поняття та види міжнародного комерційного арбітражу.
58. Порядок порушення та розгляду справ Верховним судом України.
59. Характеристика змісту та особливостей процедури банкрутства відсутнього боржника.
60. Підстави та процесуальний порядок участі Антимонопольного комітету в процесі розгляду та вирішення господарських спорів.
61. Процес ліквідації суб'єкта господарювання за порушення норм чинного законодавства.
62. Судовий порядок оскарження суб'єктом господарювання рішень будь-якого органу державної влади чи місцевого самоуправління.
63. Характеристика основних напрямів державної політики з питань банкрутства. Відповідальність за порушення законодавства про банкрутство.

64. Поняття, зміст та особливості розгляду господарських спорів третейськими судами.

65. Порядок розгляду та вирішення господарських спорів Міжнародним комерційним арбітражем.

66. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємництва.

67. Порядок розгляду та вирішення господарських спорів.

68. Третейський розгляд господарських спорів.

69. Третейські суди, їх поняття, види, завдання та значення.

70. Принципи господарського процесуального права.

71. Предмет, метод та система господарського процесуального права.

72. Досудове врегулювання господарських спорів.

73. Поняття та правовий статус третіх осіб у господарському процесі.

74. Участь у господарському процесі осіб, яким за законом надано право захищати права інших осіб.

75. Процес доказування у господарському процесі.

76. Поняття доказів та їх властивості.

77. Запобіжні заходи в господарському процесі.

78. Порядок подання заяви та застосування запобіжних заходів.

79. Подання позову в господарському процесі.

80. Відкладення і зупинення провадження у справі.

81. Відмова від позову, визнання позову та мирова угода сторін у господарському процесі.

82. Фіксування господарського процесу.

83. Зміст рішення господарського суду.

84. Окрема ухвала господарського суду. Повідомлення господарського суду.

85. Право апеляційного оскарження та його реалізація у господарському процесі.

86. Форма, зміст та порядок подання апеляційної скарги у господарському процесі.

87. Дії апеляційного господарського суду щодо розгляду апеляційної скарги.

88. Повноваження суду апеляційної інстанції у господарському процесі.

89. Апеляційні скарги на ухвали господарського суду. Поняття та порядок їх розгляду.

90. Право касаційного оскарження та порядок його реалізації у господарському процесі.

91. Дії суду касаційної інстанції щодо розгляду касаційної скарги у господарському процесі.

92. Повноваження суду касаційної інстанції в господарському процесі.

93. Право на перегляд господарської справи Верховним Судом та порядок його реалізації.

94. Допуск та підготовка до слухання господарської справи Верховним Судом.

95. Порядок і строк подання заяви про перегляд господарської справи за нововиявленими обставинами.

96. Порядок прийняття та розгляду заяви про перегляд господарської справи за нововиявленими обставинами.

97. Судовий наказ в господарському процесі. Видача дублікату судового наказу.

98. Відстрочка, розстрочка виконання рішення, зміна способу та порядку виконання рішення. Поворот виконання рішення в господарському процесі.

99. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів та про видачу виконавчих документів на примусове виконання рішень третейських судів.

Рекомендована література

Основна

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118.

2. Господарський кодекс України : Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

3. Господарський процес : навч. посіб. / [В. А. Кройтор, О. В. Синегубов, О. Г. Бортнік та ін.] ; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 328 с.

4. Господарський процес : підручник / О. П. Світличний. – вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ : НУБіП України, 2018. – 342 с.

5. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України № 1798-XII від 06.11.1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.

6. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10.06.1958 р. / ООН // Офіційний вісник України. – 2004. – № 45. – Ст. 3004.

7. Цивільний кодекс № 435-IV від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.

Додаткова

8. Питання мережі господарських судів України : Указ Президента України № 811/2010 від 12.08.2010 р. // Офіційний вісник Президента України. – 2010. – № 24. – Ст. 792.

9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України № 5076-VI від 05.07.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282.

10. Про виконавче провадження : Закон України № 606-XIV від 21.04.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 24. – Ст. 207.

11. Про Конституційний Суд України : Закон України № 422/96-ВР від 16.10.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272.

12. Про міжнародне приватне право : Закон України № 2709-IV від 23.06.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.

13. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України № 4002-XII від 24.02.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 198.

14. Про міжнародні договори України : Закон України № 1906-IV від 29.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.

15. Про судовий збір : Закон України № 3674-VI від 08.07.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 14. – Ст. 87.

16. Про судову експертизу : Закон України № 4038-XII від 25.02.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.

17. Про третейські суди : Закон України № 1701-IV від 11.05.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 35. – Ст. 412.

Інформаційні ресурси

18. Верховний Суд. – Режим доступу : https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/.

19. Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/>.

20. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни "Господарське процесуальне право", розроблений в ПНС. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8370>.

21. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. – Режим доступу : <https://www.nssmc.gov.ua/>.

22. Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>.

Додатки

Додаток А

Приклад титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

(НАЙМЕНУВАННЯ КАФЕДРИ)

Курсова робота

на тему: " _____ "

Студента/студентки __ курсу __ групи

галузі знань 08 "Право"

спеціальності 081 "Право"

(прізвище та ініціали)

Керівник: _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада,
прізвище та ініціали)

дата захисту _____

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ ECTS _____

Члени комісії:

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Харків – (рік)

Приклад змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Назва	5
1.1. Назва	5
1.2. Назва	10
Висновки до розділу 1	14
РОЗДІЛ 2. Назва	15
2.1. Назва	15
2.2. Назва	19
2.3. Назва	22
Висновки до розділу 2	25
РОЗДІЛ 3. Назва	26
3.1. Назва	26
3.2. Назва	29
Висновки до розділу 3	31
ВИСНОВКИ	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ	34
ДОДАТКИ	36

Приклади оформлення списку використаних джерел за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

За назвою

1. "Дванадцятка". Наймолодша львівська літературна богема 30-х років ХХ століття : антологія урбаністичної прози / авт. проекту, вступне слово, бібліограф. відомості, наук. ред. та прим. В. Ґабора. – Львів : Піраміда ; на замовлення приватного підприємця І. В. Говда, 2006. – 344 с. : іл. – ("Українська Літературна Спадщина").

2. З фольклорної криниці Франкового села. Народні пісні, перекази, спогади / записи Олекси Ошуркевича ; розшифр. і нотація мелодій Мирослава Стефанчишина, Юрія Рибачка. – Луцьк : Волин. книга, 2007. – 167 с. : нот.

Збірник

1. Зарубіжна література : хрестоматія. 10 клас / упоряд. І. Л. Столій. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Харків : Веста ; Ранок, 2005. – 720 с.

2. Сучасна українська мова: збірник вправ і завдань : навч. посіб. / В. Д. Ужченко, Т. П. Тарновська, Т. С. Маркотенко. – Київ : Вища школа, 2006. – 286 с.

Однорівневий опис 1

Збірник текстів з курсу "Педагогіка". У 3 ч. Ч. 1. Дидактика : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л. Ковальчук. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 120 с.

Багаторівневий опис

Апокрифи і легенди з українських рукописів : [у 5 томах] / зібрав, упоряд. і пояснив Іван Франко ; [передм. Я. Мельник]. – Репр. вид. – Львів : [ЛНУ ім. І. Франка], 2006. – (До 150-ліття від дня народження Івана Франка). – Т. 1 : Апокрифи старозавітні. – Репр. вид. 1986 р. – 2006. – 512 с. – Т. 2 : Апокрифи новозавітні. А. Апокрифічні євангелія. – Репр. вид. 1899 р. – 2006. – 532 с.

Один автор

1. Малахов В. Право бути собою [Текст] / В. Малахов. – Київ : Дух і Літера, 2008. – 336 с.
2. Приходько В. В. Основи теоретичної філософії : навчальний посібник / В. В. Приходько. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2015. – 143 с.
3. Яценко П. Дерево бодхі. Повернення придурків [Текст] : романи / П. Яценко. – Львів : Піраміда, 2011. – 200 с.

Два автори

1. Глуховський П. Апте. Незакінчена повість / П. Глуховський, М. Ковальський ; [пер. з польської Є. Врадій]. – Дніпро : Український інститут вивчення Голокосту "Ткума" : Ліра ЛТД, 2017. – 140 с.
2. Роменець В. А. Історія психології ХХ століття : навчальний посібник / В. А. Роменець, І. П. Маноха ; вступ. ст. В. О. Татенка, Т. М. Титаренко. – Київ : Либідь, 1998. – 992 с.

Три автори

1. Мініна О. В. Економіка та організація праці : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О. В. Мініна, Ж. В. Дерій, Н. Т. Шадура-Никипорець. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – 199 с.
2. Павлюк В. В. Контроль і ревізія : навчальний посібник / В. В. Павлюк, В. М. Сердюк, Ш. М. Акаєв. – Київ : ЦУЛ, 2006. – 196 с.

Чотири автори

1. Вітчизняна практика та світовий досвід СЕЗ і ТПР : монографія / О. С. Чмир, В. Г. Панченко, Ю. В. Гусєв, В. І. Пила ; наук. ред. О. С. Чмир. – Київ : Вістка, 2013. – 252 с.
2. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. М. Шкарлет, Ж. В. Дерій, Т. І. Зосименко, Н. Т. Шадура-Никипорець ; за заг. ред. д-ра екон. наук., проф. С. М. Шкарлета. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Чернігів : ЧНТУ, 2015. – 264 с.

П'ять авторів і більше

1. Безпека життєдіяльності : підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів ; за ред. І. Я. Коцана ; худож.-оформлювач І. М. Безрукавий. – Харків : Фоліо, 2014. – 462 с.

2. Історія української політичної думки : навчальний посібник / М. І. Обушний, Т. С. Воропаєва, І. М. Грабовська [та ін.] ; за заг. ред. М. І. Обушного. – Київ : Видавничополіграфічний центр "Київський університет", 2013. – 479 с.

Без автора

1. Людяність у нелюдяний час / упорядники : В. С. Тиліщак, В. М. Яременко. – Львів : Часопис, 2013. – 236 с.

2. Моральність капіталізму. Те, про що ви не почуєте від викладачів / за ред. Тома Дж. Палмера ; [пер. з англ. Тетяна Аначенко]. – Київ : Основи, 2014. – 128 с.

3. Нью-Йоркська група: Антологія поезії, прози та есеїстики / упорядники : М. Ревакович, В. Ґабор. – Львів : Піраміда, 2012. – 400 с.

Монографія. Частина монографії

1. Гаевская О. Б. Управление международным сотрудничеством : монографія / О. Б. Гаевская. – Київ : МАУП, 1999. – 168 с.

2. Демчук Н. І. Державне регулювання та підтримка інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості / Н. І. Демчук // Стратегічне планування та розвиток інвестиційної діяльності харчових підприємств : монографія / Н. І. Демчук. – Херсон : Айлант, 2013. – 344 с.

3. Омельчук О. Літературні ідеали українського вістниківства (1922 – 1939) : монографія / О. Омельчук. – Київ : Смолоскип, 2011. – 336 с. – (Серія "Українські студії").

Багатотомний документ

1. Грінченко Б. Д. Твори : в 2 т. / Б. Д. Грінченко. – Київ : Наукова думка, 1991. – (Серія "Бібліотека української літератури). – Т. 2. Повісті. Драматичні твори / упоряд. В. В. Яременка ; приміт. А. Г. Погрібного ; ред. тому А. Г. Погрібний. – 608 с. : портр.

2. Лунина А. Композитор в зеркале современности : в 2 т. Т. 2 / А. Лунина. – Київ : Дух і Літера, 2015. – 472 с.

3. Українська літературна енциклопедія : у 5 т. / редкол. : І. О. Дзеве-рін (відпов. ред.) [та ін.]. – Київ : Головна редакція УРЕ ім. М. П. Бажана, 1988. – Т. 1 : А-Г. – 536 с. : іл. – (В опр.). – 75 000 пр.

Словники

1. Гавриш О. М. Німецько-українсько-російський словник термінології сухого будівництва / О. М. Гавриш, М. М. Гавриш, П. В. Захарченко [та ін.]. – Київ : СПД Павленко, 2010. – 272 с.
2. Короткий російсько-український пожежно-технічний словник / [укладачі : В. М. Тюпа, І. О. Харченко, М. М. Хорошок] ; під керів. Л. А. Присяжнюка. – Київ : Основа : Астарта, 1996. – 122 с.
3. Російсько-український словник наукової термінології : Суспільні науки / Й. Ф. Андерш, С. А. Воробйова, М. В. Кравченко [та ін.]. – Київ : Наукова думка, 1994. – 600 с.

Матеріали конференцій

1. Збірка тез доповідей IV Міжнародної конференції "Науково-методичне та практичне забезпечення містобудування, територіального і стратегічного планування" (м. Макіївка, 15 – 16 травня 2014 року) : наукове видання / МОН України, Департамент технічного регулювання та науково-технічного розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства України, ДонНАБА. – Донецьк : Цифрова типографія, 2014. – 368 с.
2. Менеджмент-освіта в контексті трансформаційних перетворень в суспільстві : матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Донецьк, 10 – 12 квітня 2014 року) / Донецький державний університет управління. – Донецьк : ДонДУУ, 2014. – 138 с.
3. Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 1 жовтня 2013 року) / за заг. ред. О. Ю. Бобровської ; Національна академія державного управління при Президентові України, ДРІДУ. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2013. – 328 с.

Препринти

1. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / М. І. Панасюк, А. Д. Скорбун, Б. М. Сплошной. – Чорнобиль : Ін-т проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7 с.
2. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической

сборкой, управляемой ускорителем электронов / Б. А. Шиляев, В. Н. Воеводин. – Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. : ил., табл. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьков. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4).

Атласи

1. Загальногеографічний атлас України [Карти] / [редкол. : І. Руденко (гол. ред.) [та ін.]]. – Випущено на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України за Програмою випуску соціально значущих видань. – Київ : Новий друк, 2004. – 112 с.

2. Україна : еколого-географічний атлас / [наук. редкол. : С. С. Куркленко [та ін.]]. – Київ : Варта, 2006. – 217 с. : іл., табл., карти.

Законодавчі документи

1. Конституція України : офіц. текст : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року зі змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року : станом на 1 січня 2006 року]. – Київ : Мінво юстиції України, 2006. – 124 с.

2. Кримінально-процесуальний кодекс України : станом на 1 грудня 2005 року / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).

3. Про запобігання корупції : Закон України № 1700-VII від 14 жовтня 2014 року // Офіційний вісник України. – 2014. – № 87. – С. 156–218.

4. Про затвердження Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 676 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 97. – С. 69–75.

5. Про призначення довічних державних стипендій видатним діячам науки : Указ Президента України від 7 листопада 2014 року № 857/2014 // Урядовий кур'єр. – 2014. – 12 листопада. – С. 20.

Стандарти

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT). – Чинний від 2007-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

2. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). – Чинний від 2013-08-22. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 15 с. – (Інформація та документація).

3. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ 180 7000:2004. – [Чинний від 2006-01-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. : табл. – (Національний стандарт України).

Каталоги, альбоми

1. Григор'єва Г. Край живопису : альбом-каталог / Г. Григор'єва ; упор. І. Григор'єв ; вступ. сл. К. Сігов ; Нац. худ. музей України ; Центр європейських гуманітарних досліджень Нац. ун-ту "Києво-Могилянська академія". – Київ : Дух і Літера, 2009. – 96 с.

2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. : М. Зобків [та ін.]] ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. істор. музей. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с. : іл., табл.

Автореферати дисертацій

1. Мацюк Г. П. Кодифікація української мови в галицьких граматиках першої половини ХІХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / Г. П. Мацюк ; Ін-т мовозн. ім. О. О. Потебні НАН України. – Київ, 2002. – 32 с.

2. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 "Технологія машинобудування" / І. Я. Новосад ; Тернопіл. держ. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. – Тернопіль, 2007. – 20 с., включ. обкл. : іл.

Дисертації

1. Глушенкова І. С. Методи, моделі та інформаційні технології оцінювання станів просторово розділених об'єктів : дис. ... канд. техн. наук : 05.13.06 – інформаційні технології / І. С. Глушенкова ; Харків. нац. ун-т радіоелектрон. – Харків, 2012. – 251 с.

2. Романова Т. І. Підвищення ефективності освітлювальних установок внутрішньобудинкового освітлення : дис. ... канд. техн. наук : 05.09.07 –

світлотехніка та джерела світла / Т. І. Романова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2015. – 256 с.

Збірники наукових праць

1. Збірник наукових праць Донбаської національної академії будівництва і архітектури ; ред. кол. : В. А. Кравець (гол. ред.) [та ін.]. – Краматорськ : ДонНАБА, 2018. – № 3 – 171 с.

2. Проблеми та перспективи сучасного степового лісорозведення на південному сході України : зб. наук. праць / НАН України [та ін.] ; [за ред. В. О. Бородавка]. – Донецьк : Технопак, 2009. – 167 с., арк. іл. : іл., табл.

Картографічні видання

1. Історичний атлас Галичини [Карті] : карти, схеми, автентичні гравюри і печатки з праісторичних часів до ХХ ст. / уклад. В. Грабовецький. – Івано-Франківськ : [б/в], 1996. – 49 с.

2. Українські Карпати [Карті] : Долина : карта для туристів / Голов. упр. геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України. – Київ, 1998. – 1 к. : іл.

Бібліографічні покажчики

1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / уклад. : О. С. Куц, О. М. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с.

2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997 – 2005 роки / [уклад. Б. О. Кирись, О. С. Потлань]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Патенти

Патент 124725 UA, МПК (2018.01) H01L 31/042 (2014.01) F24D 1/00. Автономна сонячна енергетична установка / В. А. Кравець, І. В. Точонов, С. В. Колесніченко, Б. Д. Гололобов, О. Г. Шарабарін, А. О. Попаденко, А. Д. Котлярова (Україна) ; заявник Донбаська національна академія будівництва і архітектури. – № u 2017 09595 ; заявл. 02.10.2017 р. ; опубл. 25.04.2018 р., Бюл. № 8.

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання (Аналітичний бібліографічний опис)

1. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. – 2007. – Т. 2, № 2. – С. 13–20.
2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Т. Гранчак, В. Гровий // Бібліотечний вісник. – 2006. – № 6. – С. 14–17.
3. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15–18, 35–38.
4. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелєвська [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.

Електронні ресурси

1. Актуальні питання біології, екології та хімії [Електронний ресурс] : зб. наук. праць. – 2009. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/Arbeh/index.html>.
2. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III–IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса, 2003. – (Бібліотека студентамедика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97–2000. – Назва з контейнера.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] : [Вебсайт]. – Електронні дані. – Київ : НБУВ, 2013 – 2015. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua (дата звернення 12.12.2019 р.).
4. Павлюк І. Василь Стус: текст – контекст – надтекст (Ревізія свідомості або мій Стус) [Електронний ресурс] / І. Павлюк // Поетичні майстерні. – Електронні дані. – Режим доступу : <https://maysterni.com/publication.php?id=43860>.

РЕЦЕНЗІЯ на курсову роботу

Студента/ки	
Група	
Тема КР	
Керівник	

	Критерії оцінювання курсової роботи	Рекомендований діапазон оцінювання	Бал
1	Розкриття актуальності теми	1 – 20	
2	Відповідність змісту обраній темі	1 – 20	
3	Рівень вирішення поставлених завдань	1 – 30	
4	Обґрунтованість прийнятих висновків	1 – 20	
5	Якість оформлення	1 – 10	
	Разом (рекомендована кількість балів керівником роботи)	100	

Необхідну оцінку позначити напівжирним накресленням із зазначенням балів.

Порушення академічної добросовісності

не виявлено
 виявлено

Курсова робота

допущена до захисту
 не допущена до захисту

Керівник виставляє рекомендовану оцінку за 100-бальною шкалою (на підставі критеріїв оцінювання, про що зазначає у рецензії).

Додаткові зауваження:

Дата перевірки:

Підпис керівника:

Зміст

Вступ	3
1. Загальні положення	8
2. Академічна доброчесність	10
3. Структура курсової роботи	10
4. Вимоги до змісту курсової роботи	10
4.1. Титульний аркуш	11
4.2. Зміст	12
4.3. Список прийнятих скорочень	12
4.4. Вступ	12
4.5. Основна частина	13
4.6. Висновки	14
4.7. Оформлення списку використаної літератури	15
4.8. Додатки	16
5. Вимоги до оформлення тексту курсової роботи	16
6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	18
7. Підготовка та захист курсової роботи	19
8. Критерії оцінювання курсової роботи	21
9. Орієнтований перелік тем курсових робіт	22
Рекомендована література	27
Основна	27
Додаткова	27
Інформаційні ресурси	28
Додатки	29

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

**Методичні рекомендації
до написання курсових робіт
для студентів спеціальності 081 "Право"
освітньої програми "Правове регулювання економіки"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Єрофєєнко** Лариса Василівна
Матвєєва Анастасія Володимирівна
Остапенко Олена Геннадіївна

Відповідальний за видання *О. М. Лук'янчиков*

Редактор *В. О. Дмитрієва*

Коректор *Н. В. Завгородня*

План 2023 р. Поз. № 189 ЕВ. Обсяг 41 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*